خبر

حیدر العبادی وزیر برق را از کار معلق کرد

● حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق دستور تعلیق فعالیت قاسم الفهداوی (سنی)، وزیر برق دولتش را تا زمان تکمیل‌شدن تحقیقات درباره وضعیت نامناسب برق‌رسانی به مناطق و استان‌های جنوبی صادر کرد. به گزارش ایسنا، تظاهرکنندگان خواستار برکناری الفهداوی به دلیل کمبود شدید برق شده بودند؛ چراکه خانواده‌های عراقی در روز فقط چند ساعت برق دارند درحالی‌که درجه حرارت در تابستان به ۵۰ درجه بالای صفر می‌رسد. الفهداوی براساس سیستم سهمیه‌بندی طایفه‌ای در تاریخ هشتم سپتامبر ۲۰۱۴ این پست را عهده‌دار شد و قبلا استاندار الانبار بود. تصمیم برکناری وزیر برق بعد از شروع اعتراض‌ها در اوایل جولای در مناطق مرکزی و جنوبی عراق بود. مردم عراق خواهان بهبود خدمت‌رسانی، تأمین شغل و بهبود برق‌رسانی هستند. الفهداوی که از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۳ استاندار الانبار بوده است، در سپتامبر ۲۰۱۴ به‌عنوان وزیر برق عراق در دولت حیدر العبادی انتخاب شده بود. این دستور حیدر العبادی در پی درخواست آیت‌الله سیستانی، مرجع عالی‌قدر شیعه از دولت برای پاسخ‌گویی به مطالبات شهروندان اتخاذ شده است. احتمال نمی‌رود الفهداوی بار دیگر در رأس این وزارتخانه قرار بگیرد؛ زیرا عراق در آستانه تشکیل دولت جدید در پی انتخابات پارلمانی ۱۲ می است. گروه‌های سیاسی پیروز انتخابات منتظر پایان بازشماری دستی آرا در روزهای آینده هستند تا روند تشکیل دولت جدید را آغاز کنند. همچنین بعد از ادامه اعتراضات خیابانی در عراق و ناتوانی احزاب سیاسی برای رسیدن به توافقی در زمینه تشکیل دولت، یک منبع دولتی که نخواسته نامش فاش شود، گفته واشنگتن پیشنهاد داده تا دولت نجات ملی به نخست‌وزیری حیدر العبادی و حضور رهبران ملی عراق تشکیل شود. بر اساس این خبر آمریکا تماس‌هایی در این زمینه با مسئولان داخلی عراقی گرفته و پیشنهاد تشکیل دولت نجات ملی را به مدت محدود تحت نظارت بین‌المللی داده است. این در حالی است که براساس گزارش‌های رسانه‌های عراقی گفت‌وگوهای سیاسی میان جریان‌های سیاسی عراقی برای تشکیل ائتلاف بزرگ‌تر در پارلمان آغاز شده است.

استیو بنن:

انتخابات کنگره، همه‌پرسی ابقای ترامپ است

● استیو بنن، استراتژیست سابق کاخ سفید، با توصیف انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره به‌عنوان همه‌پرسی ابقای ترامپ در پست ریاست‌جمهوری، از جمهوری‌خواهان خواست مقدمات پیروزی در این رخداد را فراهم کنند. او در مصاحبه با فاکس‌نیوز از اهمیت انتخابات ۲۰۱۸ کنگره آمریکا سخن گفت و از جمهوری‌خواهان خواست از هر وسیله‌ای برای پیروزی در انتخابات کنگره و حفظ برتری بر دموکرات‌ها استفاده کنند.

بنن در بخشی از صحبت‌های خود گفت: برای پیروزی در این انتخابات، لازم است به درِ خانه‌ها رفت و زنگ‌ها را زد و در ادامه افزود: انتخابات میان‌دوره‌ای ۲۰۱۸ کنگره آمریکا به‌مثابه اولین کارزار برای انتخاب مجدد ترامپ است؛ دموکرات‌ها در صورت تسلط بر کنگره، رئیس‌جمهوری را استیضاح می‌کنند. اکنون ده‌ها نفر از دموکرات‌های مجلس نمایندگان آمریکا برای استیضاح ترامپ گام برداشته‌اند، اما این حرکت نظر مساعد رهبری دموکرات این مجلس را جلب نکرده است. بنن که از مشاوران نزدیک ترامپ بود و بعد از گذشت چند ماه از آغاز ریاست‌جمهوری ترامپ، قربانی اختلافات موجود در کاخ سفید شده و از سمت خود کنار رفت، بر این باور است هواداران ترامپ باید همان میزان حمایت خود در سال ۲۰۱۶ را در این انتخابات حفظ کنند تا جایگاه دولت آمریکا در جریان انتخابات میان‌دوره‌ای محفوظ بماند. بسیاری بنن را معمار پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۶ آمریکا می‌دانند. تحلیلگران معتقدند او بود که در واقع یک غیرممکن را ممکن کرد. این برداشت از نقش بنن در پیروزی ترامپ، اما یک مخالف بزرگ داشت و آن خود ترامپ بود. به اعتقاد او دوره ریاست‌جمهوری ترامپ، دوره تغییر است و آمریکا دیگر به زمان پیش از ریاست‌جمهوری او باز نخواهد گشت. او گفت: از زمانی که از کاخ سفید اخراج شده، هیچ چیزی تغییر نکرده و انقلاب پوپولیستی با سرعت تمام در حال حرکت است. استیو بنن که به دلیل گرایش‌های راست‌افراطی خود اخراج شد، اکنون به کمک پوپولیست‌ها و ملی‌گرایان مخالف اتحادیه اروپا رفته و به‌تازگی از تلاش برای مرتبط‌کردن احزاب سیاسی راست‌گرا در اروپا برای بهره‌گیری در راستای ایجاد یک جنبش بین‌المللی خبر داد که هدف از آن تضعیف و در نهایت ازکارانداختن اتحادیه اروپاست. بنن در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۷ فرانسه رسما از مارین لوپن، رهبر حزب راست‌گرای افراطی این کشور که از مخالفان سرسخت اتحادیه اروپاست، حمایت کرد، اما در نهایت امانوئل مکرون پیروز انتخابات شد.

دیپلمات‌های آمریکایی با طالبان در قطر مستقیما مذاکره کردند

نسخه‌برداری ترامپ از بوش

اولین دور مذاکرات مستقیم دولت ایالات متحده با نمایندگان طالبان با هدف برقراری صلح در افغانستان برگزار شد. یکی از مقام‌های طالبان با مثبت ارزیابی‌کردن این مذاکره مقدماتی، آن را «گامی مهم در یافتن راهی برای پایان‌دادن به جنگ طولانی افغانستان» دانست. آلیس ولز، دیپلمات ارشد آمریکایی، به‌عنوان نماینده واشنگتن در این مذاکرات که در قطر برگزار شد، حضور داشت. هم‌زمان با این گفت‌وگوها که اولین تجربه دولت ترامپ در مذاکره با طالبان افغانستان محسوب می‌شود، دولت واشنگتن از نظامیان افغان خواسته است از مناطق کم‌جمعیت این کشور عقب‌نشینی کنند. این خواسته ایالات متحده به معنی باقی‌ماندن کنترل بخش بزرگی از افغانستان در اختیار طالبان است. مقام‌های دولت آمریکا می‌گویند این رویکردی است که سال گذشته ترامپ در استراتژی جنگی جدید خود در قبال افغانستان در نظر گرفت، اما جزء قسمت محرمانه این استراتژی بود. هدف دولت ترامپ این است تا از این طریق حملات به نیروهای نظامی در مناطق دورافتاده و آسیب‌پذیر کم‌جمعیت را کاهش دهد و در مقابل بر محافظت دقیق‌تر از شهرهایی مثل کابل و دیگر مناطق پرجمعیت افغانستان متمرکز شود. استراتژی خروج نظامیان از مناطق کم‌جمعیت و دورافتاده، مشابه استراتژی‌هایی است که دولت‌های بوش و اوباما در ۱۷ سال جنگ افغانستان اجرا می‌کردند. این استراتژی باعث خواهد شد کنترل مؤثر طالبان و دیگر گروه‌های شورشی بر مناطقی که پیش از این تصرف کرده‌اند، ادامه یابد و از سوی دیگر، حکومت نیز متمرکز بر تأمین امنیت کابل و شهرهایی مانند قندوز، قندهار، مزارشریف و جلال‌آباد شود.

عقب‌نشینی به شهرها، در واقع اعلام ناتوانی حکومت حمایت‌شده از سوی ایالات متحده در کابل در برقراری امنیت در سراسر خاک افغانستان ازجمله مناطق روستایی و حاشیه‌نشین است. در ۱۷ سالی که از حمله ایالات متحده به افغانستان و سقوط حکومت طالبان می‌گذرد، نیروهای آمریکایی و ناتو به افغانستان آمدند و رفتند، اما نه‌تنها دولت افغانستان با وجود حمایت‌های غرب نتوانسته حاکمیت خود را بر تمام خاک افغانستان اعمال کند، بلکه با گذشت زمان، کنترل مناطق بیشتری را در مقابله با طالبان از دست داده است.

عکس: Reuters

ضعف یا عقب‌نشینی

پس از اعلام پایان عملیات رزمی در سال ۲۰۱۴، بسیاری از نظامیان آمریکایی افغانستان را ترک کردند و نظامیان باقی‌مانده نیز به تأمین امنیت شهرها و مناطق پرجمعیت پرداختند و نیروهای افغان نیز به مناطق دورافتاده و روستایی فرستاده شدند. با گذشت چند ماه مشخص شد نظامیان افغان بدون کمک نظامی آمریکا و ناتو قادر به تأمین امنیت این مناطق نخواهند بود. این نکته‌ای بود که هفته گذشته ژنرال جان نیکلسن، فرمانده ائتلاف به رهبری آمریکا در افغانستان، به آن اعتراف کرد. او تأیید کرد مناطق دورافتاده افغانستان تقریبا به‌طور کامل در تصرف طالبان قرار دارند و تجهیزات نظامی دولتی در این مناطق نیز از سوی شبه‌نظامیان طالبان استفاده می‌شود. این مقام ارشد نظامی آمریکا همچنین هشدار داد: «در چنین شرایطی، هنوز بر سر انتخاب تاکتیک مناسب اختلاف‌نظر و تنش وجود دارد. لزوما تاکتیک مناسب نظامی نمی‌تواند برای جامعه نیز ثمربخش باشد. این اقدام هدف دیگری را نیز دنبال می‌کند. عقب‌نشینی از مناطق کم‌جمعیت که عمدتا در کنترل طالبان قرار دارد، این فرصت را نصیب حکومت مرکزی می‌کند تا مقدمات مذاکره با این گروه را برای دستیابی به صلح فراهم کند». اجرای استراتژی مدنظر ترامپ، تا حد زیادی به تمایل حکومت افغانستان به تبعیت از آن و عقب‌راندن نیروهایش از مناطق دورافتاده بستگی دارد. مقام‌های وزارت دفاع افغانستان می‌گویند برخی فرماندهان نظامی افغان، در برابر اجرای این استراتژی و عقب‌نشینی به شهرها مقاومت می‌کنند و آن را خیانت به کشور می‌دانند. بیش از یک‌چهارم جمعیت افغانستان در مناطق دورافتاده و روستایی سکونت دارند. کابل، پایتخت این کشور، نیز با چهار میلیون سکنه، پرجمعیت‌ترین شهر به شمار می‌آید. بر اساس تازه‌ترین آمارها، حکومت افغانستان بر ۲۲۹ منطقه از ۴۰۷ منطقه افغانستان کنترل دارد و طالبان ۵۹ منطقه را در تصرف خود دارد و در ۱۱۹ منطقه باقی‌مانده نیز درگیری میان حکومت افغانستان و طالبان ادامه دارد. بااین‌حال، حمدالله محیب، سفیر افغانستان در ایالات متحده، خروج نظامیان افغان و آمریکایی از مناطق کم‌جمعیت این کشور را نشانه ضعف و عقب‌نشینی نمی‌داند و معتقد است: «ابتدا باید مناطق شهری و پرجمعیت ایمن‌سازی شوند و سپس به مناطق روستایی و کم‌جمعیت توجه شود»، اما آمارها چیز دیگری می‌گویند و از ناتوانی نظامیان افغان در تأمین امنیت مناطق کم‌جمعیت حکایت می‌کنند. تقریبا هر هفته صدها نظامی افغان در نبرد با گروه‌های شبه‌نظامی ازجمله طالبان و به‌ویژه در مناطق دورافتاده، کشته و زخمی می‌شوند. تنها در سال گذشته تعداد نظامیان افغان شامل سرباز، پلیس، خلبان و دیگر نیروهای امنیتی و نظامی، پنج درصد کاهش یافت؛ به عبارتی، ۱۸ هزار نیروی امنیتی افغان در درگیری‌ها کشته شدند.

ترامپ با وجود انتقادهای تندی که نثار اوباما کرده بود و دولت‌های قبل از خود را مسئول ناکامی آمریکا در افغانستان می‌دانست، در استراتژی خود در قبال این کشور رویکرد نظامی دولت اوباما در دو سال آخر ریاست‌جمهوری‌اش را در پیش گرفته است

الگوبرداری از برنامه اوباما

نکته شایان توجه این است که ترامپ با وجود انتقادهای تندی که نثار اوباما کرده بود و دولت‌های قبل از خود را مسئول ناکامی آمریکا در افغانستان می‌دانست، در استراتژی خود در قبال این کشور رویکرد نظامی دولت اوباما در دو سال آخر ریاست‌جمهوری‌اش را در پیش گرفته است. در دوره ریاست‌جمهوری بوش و نیز دوره اول ریاست‌جمهوری اوباما، پنتاگون نیروهای تحت امر خود را در تمام مناطق افغانستان، ازجمله مناطق دورافتاده و کم‌جمعیت، مستقر و اعلام کرد در تمام خاک افغانستان با طالبان خواهد جنگید، اما از سال ۲۰۱۵ و پس از خروج اکثریت درخور توجهی از نظامیان آمریکا از افغانستان، دولت اوباما نظامیان افغان را ترغیب کرد مناطق کم‌جمعیت و دورافتاده‌ای را که حفظ و کنترل آنها دشوار است، ترک کنند تا از این طریق تعداد تلفات کاهش یابد. این استراتژی آن زمان با تأیید ژنرال نیکلسن، فرمانده فعلی نظامیان آمریکایی مستقر در افغانستان که آن زمان یکی از فرماندهان ارشد ائتلاف بود، همراه شد. بر اساس آنچه ترامپ اعلام کرده است، از میان ۱۴هزار نظامی آمریکایی که همچنان در افغانستان حضور دارند، تعدادی به مناطق کم‌جمعیت اعزام خواهند شد تا علاوه بر تأمین امنیت، پلیس محلی افغانستان را نیز آموزش دهند. هم‌زمان با این استراتژی، دیپلمات‌های آمریکایی نیز اولین تماس‌ها را در دوران ترامپ با طالبان برقرار کردند تا میزان جدیت طالبان را در برقراری آتش‌بس بیازمایند. اگر این مذاکرات ادامه یابد و نتیجه مثبتی از آن حاصل شود، نظامیان آمریکایی نه‌تنها از مناطق کم‌جمعیت بلکه از سراسر افغانستان خارج خواهند شد.

رویداد

دیدار دبیر شورای امنیت ملی روسیه با بولتون

● نیکلای پاتروشف، دبیر شورای امنیت ملی روسیه، قرار است با جان بولتون، مشاور امنیت ملی کاخ سفید، تا پایان تابستان سال جاری میلادی دیدار کند. سرگئی ریابکوف، معاون وزیر خارجه روسیه، دراین‌باره اعلام کرد که این دیدار شاید تنها توافق حاصله از دیدار ترامپ و پوتین در هلسینکی فنلاند باشد.

آمادگی نیروی هوایی حوثی‌ها برای نبرد

● محمدعلی الحوثی، رئیس کمیته عالی انقلاب یمن، گفت: حوثی‌ها به‌زودی وارد نبرد با متجاوزان سعودی - آمریکایی می‌شوند. او در صفحه توییتر خود نوشت: به‌این‌ترتیب ملت یمن می‌تواند از حریم هوایی خود حفاظت کند.

اردن در حال بررسی پیشنهاد آمریکا

● یک مسئول در دولت اردن در واکنش به تشکیل ناتوی عربی برای مقابله با ایران گفت: ایالات متحده پیشنهادهایی به برخی کشورهای منطقه ازجمله اردن داده است و درحال‌حاضر اردن در حال بررسی این پیشنهاد است.

آزادی دختر فلسطینی

● عهد تمیمی، دختر فلسطینی که به یک سرباز اسرائیلی سیلی زده بود، از زندان آزاد شد. مقامات اسرائیلی مادر این دختر ۱۷ساله را نیز که هم‌زمان با او بازداشت شده بود، آزاد کردند. تمیمی گفته آرزو دارد در رشته حقوق ادامه تحصیل دهد.

استعفای یک نماینده عرب اسرائیلی

● یک نماینده عرب پارلمان اسرائیل در اعتراض به قانون بحث‌برانگیز «کشور یهود» از مقام خود استعفا داد. زهیر بهلول پارلمان اسرائیل را «مخرب و نژادپرست» خواند و گفت حاضر نیست با ادامه فعالیت خود به پارلمان مشروعیت ببخشد.

جدل لفظی میان رؤسای‌جمهور ترکیه و آمریکا تشدید شد

پاتک رجب اردوغان

رابطه آمریکا و ترکیه روزبه‌روز بحرانی‌تر می‌شود و دولتمردان این دو کشور هر مشکل ریزودرشتی را دستاویزی می‌کنند برای تاختن به یکدیگر. این رابطه که در سال‌های گذشته فرازوفرودهای بسیاری داشته، حالا تا حدی پیش رفته که ترامپ، ترکیه، یکی از اعضای ناتو، را به تحریم تهدید می‌کند؛ تهدیدی که البته رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، آن را بی‌جواب نگذاشت. این‌بار تنش بر سر یک کشیش آمریکایی ساکن ترکیه است که حدود دو سال پیش به اتهام ارتباط با گروه‌های مرتبط با کودتای ناکام سال ۲۰۱۶، بازداشت شده بود. روز پنجشنبه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، تهدید کرده بود که اگر کشیش آمریکایی محبوس در ترکیه آزاد نشود، کشورش تحریم‌هایی را علیه آنکارا وضع خواهد کرد. روز گذشته اردوغان در واکنش به این تهدید گفت که کشورش در مقابل این تهدید بر موضع خود پافشاری می‌کند. رئیس‌جمهوری ترکیه هشدار داد که اگر آمریکا رویکرد خود به مسئله کشیش آمریکایی را تغییر ندهد، یکی از متحدان ارزشمند خود را از دست می‌دهد. اردوغان در گفت‌وگو با روزنامه صباح ترکیه درباره اندرو برونسون، دونالد ترامپ را به راه‌انداختن «جنگ روانی» متهم کرد: به نظر من این یک جنگ روانی است. ما هرگز با تحریم‌ها عقب نخواهیم نشست. ما درخصوص مسئله برونسون سازش نمی‌کنیم.

اندرو برونسون، کشیش آمریکایی که بیش از ۲۰ سال در ترکیه زندگی می‌کرده، ۲۱ ماه است که به اتهام هواداری از گروهی که در کودتای نافرجام جولای ۲۰۱۶ دست داشته، در بازداشت به‌سر می‌برد. کشیش آمریکایی که این اتهام‌ها را رد کرده، چهارشنبه گذشته از زندان به حصر خانگی منتقل شد، اما یک روز پس از این انتقال، رئیس‌جمهوری آمریکا ترکیه را تهدید کرد که در صورت آزادنکردن برونسون، تحریم‌هایی را علیه ترکیه وضع می‌کند. اگر این کشیش آمریکایی در دادگاه مجرم شناخته شود، احتمالا ۳۵ سال حبس در انتظار او خواهد بود. تلاش‌های دیپلماتیک برای حل این مسئله هم به جایی نرسید. روز شنبه مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا، درباره این کشیش آمریکایی با همتای ترکیه‌ای خودش، مولود چاووش‌اوغلو، تلفنی گفت‌وگو کرد، اما یک روز بعد از آن اردوغان گفت که ترکیه برونسون را آزاد نخواهد کرد.

در این میان روزنامه اسرائیلی هاآرتص هم گزارش داده که ترامپ از بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، خواسته بود که در راستای توافقی برای آزادی برونسون، یک زن ترکیه‌ای محبوس در اسرائیل را که به اتهام کمک به حماس بازداشت شده بود، آزاد کند. بر اساس این گزارش، روز ۱۴ جولای و در تماسی تلفنی بین دو طرف، ترامپ از نتانیاهو خواسته بود که ابرو اوزکان، شهروند ۲۷ ساله ترکیه‌ای، را که ماه گذشته از سوی اسرائیل بازداشت شده بود، آزاد کند. اوزکان یک روز بعد از این تماس تلفنی آزاد شد، اما مقامات اسرائیلی هنوز دلیل آزادی او را اعلام نکرده‌اند، اما به هاآرتص گفتند که او آزاد نشده، بلکه از اسرائیل اخراج شده است. بااین‌حال یک مقام اسرائیلی به این روزنامه گفته که نتانیاهو تحت فشار ترامپ این شهروند ترکیه‌ای را آزاد کرده است. بر اساس گزارش واشنگتن‌پست، درخواست ترامپ بعد از توافقی بوده که بین رؤسای‌جمهور آمریکا و ترکیه در دیدار دو طرف در روز ۱۱ جولای و در حاشیه نشست ناتو صورت گرفته بود. مقامات عالی‌رتبه ترکیه این گزارش را رد کرده‌اند.

مسئله برونسون البته تنها موضوع درگیری میان ترکیه و آمریکا نیست. یکی دیگر از موضوعات مورد اختلاف دو کشور، فروش جنگنده‌های «اف-۳۵» آمریکا به ترکیه است. قانون‌گذاران آمریکایی می‌کوشند در واکنش به خرید سیستم دفاع موشکی اس-۴۰۰ روسیه از سوی ترکیه، از فروش این جنگنده‌ها به آنکارا جلوگیری کنند. بااین‌حال رجب طیب اردوغان روز گذشته تهدید کرد در صورتی که آمریکا از فروش این جنگنده‌ها به ترکیه جلوگیری کند، آنکارا به مجامع بین‌المللی شکایت خواهد کرد: «الان شروع به تهدید کرده‌اند و می‌گویند اف-۳۵ها را به ما نمی‌دهند، اما چیزی وجود دارد به نام داوری بین‌المللی. ما به سراغ این گزینه خواهیم رفت و اگر به آن حد برسد جایگزین‌های بسیاری وجود دارد».

مسئله استرداد فتح‌الله گولن، روحانی ترکیه‌ای که در پنسیلوانیای آمریکا در تبعید است، هم یکی دیگر از موارد مورد مناقشه دو طرف است. ترکیه فتح‌الله گولن و هواداران او را تروریست می‌خواند و آنها را به دست‌داشتن در کودتای سال ۲۰۱۶ متهم می‌کند. دولتمردان ترکیه‌ای بارها خواستار تحویل این روحانی به مقامات این کشور شده‌اند، اما آمریکا، هم در دولت اوباما و هم در دولت ترامپ در مقابل این خواسته مقاومت کرده است.
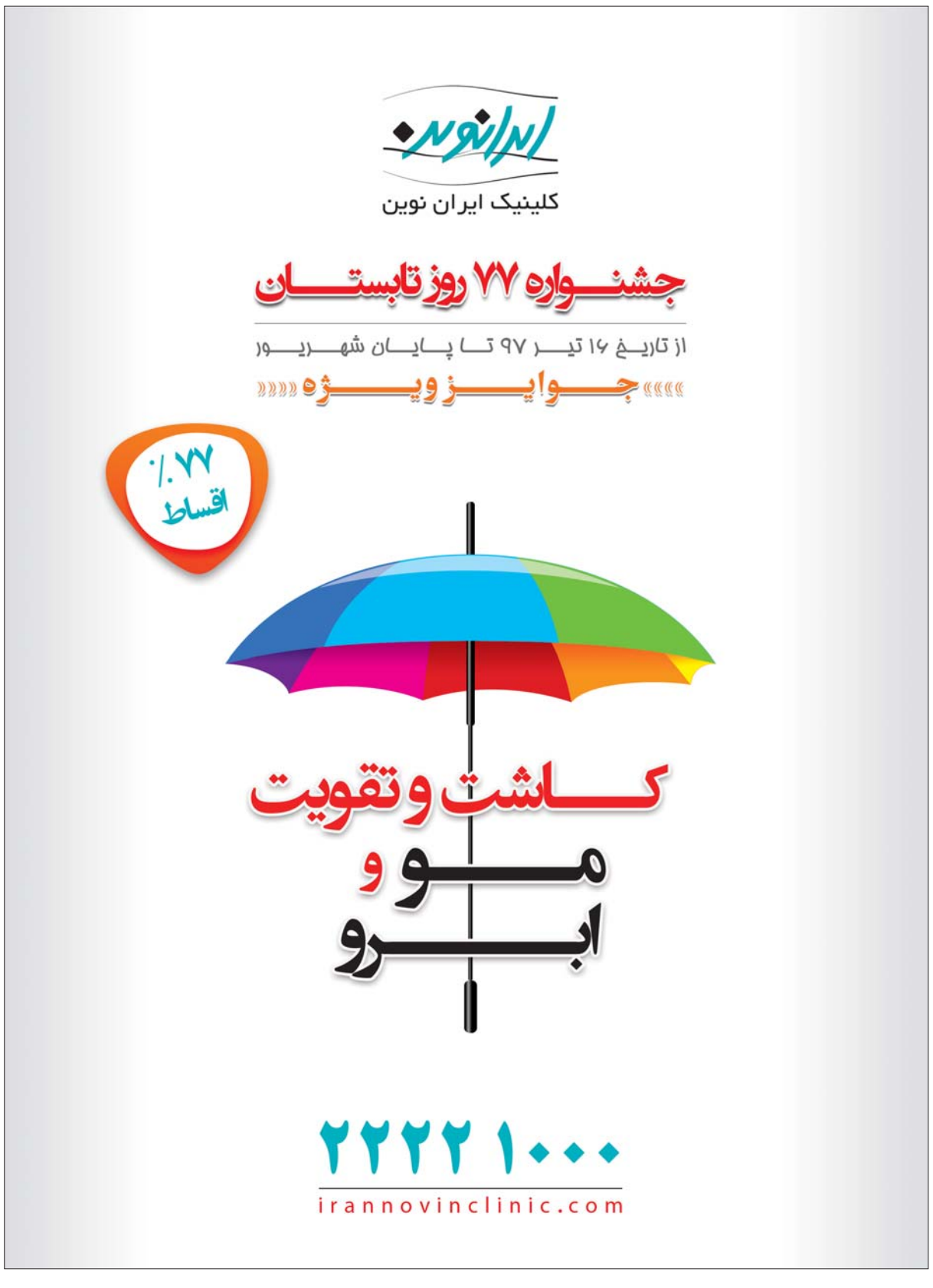
ترکیه همچنین در برابر فشار آمریکا برای متوقف‌کردن واردات نفت خام ایران تا تاریخ چهارم نوامبر هم مقاومت کرده است. آنکارا معتقد است که تصمیمات سیاست خارجی و اقتصادی آمریکا برای ترکیه الزام‌آور نیست و هرگونه تحریم ایران باید از طریق قوانین بین‌المللی تحت نظارت سازمان ملل باشد.